

Nuorten osallistava Siikalatva! (NUOSKA)

hankesuunnitelma

Siikalatvan kunta

tammikuu 2024

Sisällys

Tiivistelmä.....	3
Hankkeen tausta	3
Hankkeen valmistelu ja tarvelähtöisyys.....	4
Hankkeen aikataulu, toimenpiteet ja tavoitteet	5
Hankkeen toimenpiteiden arviointi ja vaikutukset.....	7
Hankkeen viestintä	7
Hankkeen kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma	7
Lähteet.....	9

Tiivistelmä

Nuorten osallistava Siikalatva! (NUOSKA) -hanke tavoitteena on edistää 13–29-vuotiaiden nuorten osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vaikuttamismahdollisuuksia Siikalatvalla. Hankkeen toteuttajana on Siikalatvan kunta ja hanke toteutetaan ajalla 1.3.2024–31.01.2025. Hanketta hoitaa osallisuuskoordinaattori, joka vastaa hankkeen toimenpiteiden toteuttamisesta yhteistyössä hankkeen kohderyhmän ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Hankkeen toimenpiteitä ovat nuorten osallisuustarpeiden kartoittaminen ja yhteistyöverkoston rakentaminen, nuorille ja keskeisille sidosryhmille järjestettävät osallisuustyöpajat, nuorten ja yhteistyökumppaneiden kanssa järjestettävät osallistavan toiminnan pilotoinnit sekä nuorten osallisuusmallin rakentaminen. Hankkeen toimenpiteiden myötä syntyy toimintamalli, jota voidaan hyödyntää nuorten osallisuuden, yhteisöllisyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien toteuttamisessa tulevaisuudessa.

Hankkeen tausta

Nuorten osallistava Siikalatva! (NUOSKA)-hankkeen tavoitteena on nuorten sosiaalisen osallisuuden, yhteisöllisyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen Siikalatvan kunnan alueella. Nämä teemat on nimetty tärkeiksi tavoitteiksi sekä nuorisolaissa että valtakunnallisessa nuorisotyön ja -politiikan ohjelmassa 2020–2023. Valtakunnallisen Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatio (SOKRA) -hankkeen myötä syntyneessä Osallisuuden edistäjän oppaassa osallisuutta on määritelty ihmisen mahdollisuuksina vaikuttaa omaan elämäänsä ja itselleen tärkeisiin asioihin, yhteytenä muihin ihmisiin sekä arvostetuksi tulemisen kokemuksena (THL 2023a: 10). Niin ikään on tunnistettu, että osallisuus lisää hyvinvointia ja auttaa erityisesti vaikeassa elämäntilanteessa olevia (ibid.). NUOSKA-hankkeen tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta mahdollisuuksina vaikuttaa heille itselleen tärkeisiin asioihin, mahdollisuuksina kuulua yhteisöön sekä yhdessä tekemiseen (vrt. THL 2023a: 20).

Kunnissa osallisuuden edistämiseen on alettu kiinnittää huomiota kasvavassa määrin viime vuosien aikana ja se on noussut myös tärkeäksi tavoitteeksi osana kuntien strategiatyötä (ks. esim. THL 2023b). Paikallinen tahto ja tarve osallisuuden, yhteisöllisyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseen on noussut esille kaikkien ikäryhmien osalta myös osana Siikalatvan kunnan hyvinvointistrategiatyötä. Hyvinvointikertomuksessa 2017–2021 mainitaan, että ”turvallisuuden tunne, elinympäristön viihtyvyys, yhteisöllinen välittäminen, kuntalaisten vaikuttamismahdollisuudet ja osallisuuden kokeminen antavat vahvan perustan yksilön hyvinvoinnille. [...] Osallisuuden kokeminen ja sosiaaliset verkostot tuottavat hyvinvointia, vähentävät yksinäisyyttä ja ehkäisevät syrjäytymistä.” (Siikalatva 2021.) Osallisuutta kunnissa on edistetty mm. osallistamalla kuntalaisia päätöksentekoon, lisäämällä viestintä- ja vuorovaikutusväyliä sekä perustamalla erilaisia vaikuttamisryhmiä (kuten nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto) (THL 2023b). Nuorten vaikuttamisryhmänä Siikalatvalla toimii nuorisovaltuusto, jonka tehtävänä on edistää ja kehittää nuorten asemaa kunnassa (Siikalatva 2021).

Huolimatta siitä, että Siikalatvalla on tehty monia osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseen liittyviä toimenpiteitä viime vuosina, nuorten osalta osallisuutta tulisi edistää aiempaa monipuolisemmin. Keskusteluissa on korostettu erityisesti 13–29-vuotiaiden osallisuuden, yhteisöllisyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämistä. Lapsiin ja varhaisnuoriin verraten 13–29-vuotiailla nuorilla on huomattavasti vähemmän osallistavaa ja yhteisöllistä toimintaa. Haasteena nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden näkökulmasta kunnassa ovat pitkät välimatkat ja rakenne, sillä Siikalatvan kunta koostuu neljästä kylästä. Paikalliset nuoret ovat itse kokeneet keskeiseksi syrjäytymisen syyksi juuri ystävien puutteen ja yksinäisyyden (Siikalatva 2021). Kunnassa on koettu tarpeelliseksi edistää tapoja ja toimintamalleja, joilla nuoria saadaan toimimaan yhdessä osana yhteisöä, jolloin myös kokemus osallisuudesta vahvistuu. Niin ikään tärkeänä on nähty saavutettavuuden edistäminen eri palvelujen ja toiminnan suhteen siten, että eri puolilla Siikalatvaa asuvilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet osallistua monipuolisesti erilaiseen toimintaan.

Siikalatvalla nuorisotyöhön liittyvästä toiminnasta vastaa vapaa-ajan palvelut mm. järjestämällä nuorille suunnattua toimintaa (esim. nuorisotilat). Kunnassa toimii etsivä nuorisotyöntekijä, joka tarjoaa nuorille yksilöllistä tukea ja luottamuksellista keskusteluapua. Lisäksi kunnassa toimii nuorten työpaja. Sekä etsivä nuorisotyö että nuorten työpajatoiminta ehkäisevät osaltaan nuorten syrjäytymistä. (Siikalatva 2021.) Etsivän nuorisotyön pääasiallinen tehtävä on ohjata nuoria sellaisten palvelujen ja tuen piiriin, joilla tuetaan yksilöllisesti nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä elämäntilannetta (AVI 2023a). Nuorten työpajatoiminta kohdistuu erityisesti niille nuorille, jotka eivät ole työelämässä tai opintojen parissa. Työpajatoiminnan tavoitteena on antaa varhaista tukea sekä tarjota mahdollisuuksia ohjattuun ja tuettuun työntekoon, koulutukseen tai työelämään ohjautumiseen. (AVI 2023b.) Nämä nuorisotyön osa-alueet koetaan tärkeiksi, mutta näiden ohella on tärkeää kehittää osallisuuteen aktivoivaa toimintaa, joka kohdistuu laajasti kaikille paikallisille nuorille ja edistää yhteisöllisyyttä nuorten keskuudessa. NUOSKA-hankkeen pyrkimyksenä on kehittää 13–29-vuotiaiden osallisuuden edistämistä Siikalatvan kunnassa. Hankkeen lähtökohtana on ajatus siitä, että osallisuuden edistäminen auttaa myös ennaltaehkäisemään syrjäytymistä ja näin ollen voi vähentää myös erityisen tuen palvelujen tarvetta. Osallisuuden edistämisen nähdään vähentävän myös yksinäisyyttä ja ulkopuolisuuden tunnetta ja lisäävän tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Hankkeen valmistelu ja tarvelähtöisyys

NUOSKA-hanketta on valmisteltu yhteistyössä työryhmän kanssa, joka koostuu nuorten parissa työskentelevistä (yläkoulu, vapaa-ajan palvelut, etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta). Työryhmätyöskentelyn tavoitteena on ollut kartoittaa paikallisten asiantuntijoiden näkemyksiä nuorisotyön ja nuorten tarpeista. Kehittämisen tarpeet kohdistuvat erityisesti nuorten osallistamiseen, mielekkään tekemisen löytämiseen sekä merkityksellisyyden tunteen vahvistamiseen. Niin ikään tärkeänä on nähty nuorten pariin ja nuorten omiin paikkoihin kohdistuva jalkautuva työ, jolla tavoitettaisiin myös niitä nuoria, jotka eivät osallistu esim. nuorisotiloilla järjestettävään vapaa-ajan toimintaan. Hanketta on valmisteltu myös yhteistyössä paikallisista nuorista koostuvan nuorisovaltuuston kanssa. Nuorisovaltuuston kanssa käydyissä keskusteluissa on korostunut ajatus nuorten vaikuttamismahdollisuuksien parantamisesta sekä osallisuuden edistämisestä. Tärkeänä on nähty erityisesti se, että jokaisella Siikalatvan kylällä olisi nuorille suunnattua toimintaa. Erityisesti yläkouluikäisille ja tätä vanhemmille nuorille olisi tarpeen järjestää nykyistä enemmän toimintaa, jossa nuoret voivat tavata toisiaan. Nykyisellään nuorille suunnattu toiminta on ollut tapahtumapainotteista ja tarpeen olisikin kehittää toimintatapoja, joiden avulla nuorille suunnatun toiminnan jatkuvuutta voitaisiin kehittää. Osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseksi nuoret kaipaavat tukea ja tietoa esimerkiksi kuntalais- ja kansalaisvaikuttamisesta sekä yhteiskunnassa toimimisesta. Tietojen ja taitojen karttumiseksi kaivataan myös aktivoivaa ja osallistavaa toimintaa, kuten erilaisia työpajoja ja projekteja erilaisin teemoin.

Nuorisotyön kehittämisen tarpeita on kartoitettu paikallisilta 13–29-vuotiailta nuorilta myös kyselyn (31.10.–7.11.2023) avulla. Kyselyssä kartoitettiin sitä, osallistuvatko paikalliset nuoret nuorisotyön puitteissa järjestettyyn vapaa-ajan toimintaan ja syitä sille, miksi nuoret osallistuvat tai eivät osallistu toimintaan. Lisäksi kyselyssä kartoitettiin näkemyksiä siitä, millaista toimintaa nuorille suunnattuun vapaa-ajan toimintaan tai nuorisotyöhön kaivataan sekä sitä, kokevatko nuoret voineensa itse vaikuttaa nuorille suunnatun vapaa-ajan toiminnan sisältöihin. Kyselyssä kartoitettiin myös sitä, haluaisivatko nuoret itse olla mukana suunnittelemassa toimintaa ja millaisia ideoita nuorilla on suunnitteluun osallistumisen suhteen. 44 % kyselyyn vastanneista (n=36) oli yläkouluikäisiä, 36 % toisen asteen opiskelijoita ja 19 % muita nuoria (18–29-vuotiaat). Vastanneista 39 % ilmoitti osallistuvansa nuorisotyön puitteissa järjestettyyn vapaa-ajan toimintaan (esim. nuorisotalot). Tärkeimpinä syinä osallistua toimintaan olivat kavereiden tapaaminen (48 %), ohjattu toiminta (17 %) sekä yhdessäolo (26 %). Yläkouluikäisten ja toisen asteen opiskelijoiden osalta syiksi osallistumattomuudelle nousivat toiminnan puuttuminen omalta kylältä ja pitkät välimatkat sekä mielekkään

toiminnan puute. Erityisesti 18–29-vuotiaiden osalta suurin syy sille, ettei nuori osallistu vapaa-ajan toimintaan, oli se, ettei ikäryhmälle ole tarjolla toimintaa tai nuori ei ole tietoinen toiminnasta. Kyselyvastauksissa nostettiin myös esille, ettei omalla kylällä ole samanikäisiä. Kyselyvastauksissa nousi esille kokemus siitä, että ”vanhemmat” nuoret on unohdettu. Tällä viitattiin erityisesti nuoriin, jotka ovat yläkouluikäisiä ja toisella asteella opiskelevia vanhempia.

86 % kyselyyn vastanneista koki, ettei ole voinut vaikuttaa vapaa-ajantoiminnan sisältöihin. Vapaa-ajan toimintaa koskevat toiveet olivat moninaisia. Vastausten perusteella toimintaan toivottiin monipuolisia mahdollisuuksia sekä jatkuvuutta toimintaan, yhdessäolon mahdollisuus koettiin tärkeäksi. Nuorisotyön osalta toiveena esitettiin jalkautuminen nuorten pariin. 39 % vastanneista oli kiinnostunut itse olemaan mukana nuorille suunnatun vapaa-ajan toiminnan suunnittelussa. 33 % vastanneista esitti myös ideoita siitä, miten nuoret voisivat olla suunnittelussa mukana. Tällaisia olivat mm. erilaiset nuorille kohdistetut tilaisuudet, ideatyöpajat ja työryhmät sekä nuorille suunnatut kyselyt.

Niin ikään kehittämisen tarpeita on kartoitettu paikallisten nuorten vanhemmille suunnatun kyselyn avulla (31.10.–7.11.2023). Kyselyssä tiedusteltiin, onko eri-ikäisille nuorille tarjolla riittävästi vapaa-ajan toimintaa, millaista toimintaa tulisi lisätä tai miten toimintaa tulisi kehittää. Lisäksi kyselyssä tiedusteltiin, millaista tukea nuoret tarvitsisivat esimerkiksi nuorisotyön järjestämisen toiminnan puitteissa, tulisiko nuoria osallistaa mukaan vapaa-ajan toiminnan suunnitteluun sekä miten paikallista nuorisotyötä tai vapaa-ajan toimintaa ja nuorisotyöhön liittyvää yhteistyötä tulisi kehittää. Kyselyyn vastanneista (n=11) 100 % oli sitä mieltä, että Siikalatvalla ei ole riittävästi eri-ikäisille nuorille suunnattua vapaa-ajan toimintaa. Toiveet toiminnan sisällöistä olivat moninaisia. Toimintaa ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia olisi vastausten perusteella tarpeen olla tarjolla monipuolisesti. Niin ikään esitettiin toiveita nuorten kokoontumispaikoista. Vastauksissa nousi myös esille se, että nuorisotyön ja -toiminnan tulisi olla paikallisesti näkyvämpää ja esimerkiksi nuorisotiloissa voisi järjestää nykyistä enemmän myös ohjattua toimintaa.

Kyselyvastauksissa tuotiin esille, että nuoria tulisi osallistaa mukaan suunnitteluun ja tukea nuorten yhteisöllisyyttä. Vastauksissa toivottiin myös yksilöllistä kasvua tukevaa toimintaa. Nuorten vapaa-ajan toimintaa tulisi järjestää tasapuolisesti eri puolilla Siikalatvaa. Myös nuorten osallistaminen esimerkiksi ympäristön suunnitteluun ja viihtyvyyden edistämiseen nostettiin esille. Vastausten perusteella nuorisotyön puitteissa nuoret tarvitsisivat tukea mm. tasavertaisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseen, yhdessä tekemiseen ja suunnitteluun sekä kylärajojen häivyttämiseen. Nuorisotyöhön kaivattiin vastausten perusteella lisää turvallisia ja helposti lähestyttäviä aikuisia. Vastauksissa tuotiin esille, että nuorten tulisi tulla positiivisesti kuulluiksi. Yhteistyön kehittämiseksi toivottiin yhteistyötä nuorten itsensä kanssa, paikallisten yritysten ja yhdistysten kanssa sekä vanhempien kanssa. Lisäksi esitettiin idea nuoriso- ja vanhustyön välisestä yhteistyöstä. Niin ikään vanhempien kyselyvastauksissa nousi esille ajatus siitä, että vapaa-ajan toimintaa, harrastusmahdollisuuksia ja nuorisotyötä tulisi kehittää ja edistää erityisesti 13–29-vuotiaiden nuorten osalta.

Hankkeen aikataulu, toimenpiteet ja tavoitteet

Hanke toteutetaan ajalla 1.3.2024–31.1.2025. Hankkeen tavoitteena on kehittää Siikalatvan kuntaan toimintamalli nuorten osallisuuden, yhteisöllisyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämiseksi. Toimintamalli luodaan osallistamalla nuoret mukaan suunnittelutyöhön. Toimintamallin tavoitteena on turvata osallisuuden, yhteisöllisyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutuminen nuorten osalta tulevaisuudessa. Hankkeessa tiivistetään olemassa olevien nuoriso- ja vapaa-ajanpalvelujen välistä yhteistyötä sekä luodaan uudenlaista paikallista yhteistyöverkostoa osallistamalla mukaan myös uusia toimijoita. Hankkeen tavoitteena on luoda uusia yhteistyömahdollisuuksia erityisesti 3. sektorin eli

paikallisten yhdistysten ja järjestöjen kanssa, sillä paikallisilla 3. sektorin toimijoilla on myös keskeinen rooli nuorten harrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksien edistämässä.

Hankkeen toimenpiteitä toteuttaa hankkeeseen palkattava nuorten osallisuuskoordinaattori. Osallisuuskoordinaattori vastaa sekä nuorten aktivoimisesta ja osallistamisesta, kehittämistarpeita koskevasta kartoitustyöstä, yhteistyöverkoston tiivistämisestä ja uudistamisesta, että toimintamallin kokoamisesta palvelumuotoilun keinoin. Osallisuuskoordinaattori tekee jalkautuvaa osallisuustyötä Siikalatvan kylillä (Piippola, Pulkkilä, Kestilä, Rantsila) nuorisotiloissa ja muissa kylillä sijaitsevilla nuorten paikoissa. Osallisuuskoordinaattori vierailee myös alueen kouluissa sekä nuorten työpajalla. Koordinaatiotyön pääpaino on nuorten osallisuusmallin rakentamisessa, mutta hankkeen aikana etsitään myös ratkaisuja nuorten esittämien kehittämistarpeiden ratkaisemiseksi. Hankkeen aikana etsitään myös ratkaisuja nuorten osallisuusmallin jalkauttamiseksi osaksi kunnan ylläpitämää nuorisotyötä – toisin sanoen hankkeessa etsitään aktiivisesti tapoja, joilla hankkeen aikana luotua toimintamallia hyödynnetään jatkossa.

Hankkeessa pilotoidaan erilaisia osallistavan toiminnan muotoja, joita nuoret suunnittelevat yhteistyössä osallisuuskoordinaattorin kanssa. Nuoret pääsevät myös suunnittelemaan lähitulevaisuuden kehittämistoimenpiteitä ja siten vaikuttamaan toimintaan, joka koskee heitä itseään. Jalkautuvan osallisuustyön ohella hankkeessa järjestetään osallistavan toiminnan muotoina mm. erilaisia osallisuustyöpajoja, joilla pyritään tukemaan paitsi nuorten yhteisöllisyyttä, myös yhteisöllisyyteen ja vaikuttamismahdollisuuksiin liittyvien tietojen ja taitojen oppimista. Nuoret ovat mukana hankkeen toimenpiteiden toteuttamisessa. Hankkeen alussa kootaan paikallisista nuorista koostuva työryhmä, joka toimii osallisuuskoordinaattorin tukena ja arvioi osaltaan hankkeen toteutumista. Hankkeen toimenpiteet on jaettu seuraaviin työpaketteihin:

TP1: Osallisuustarpeiden kartoittaminen ja yhteistyöverkoston rakentaminen

Työpakettin mukaisina toimenpiteinä tehdään kartoitustyötä nuorten tarpeista. Kartoitustyön keskeisenä kohteena on erityisesti se, millä tavoin nuoret itse kokevat tärkeäksi tai haluaisivat edistää omaa osallisuuttaan, yhteisöllisyyttään ja vaikuttamismahdollisuuksiaan. Kartoitustyötä tehdään jalkautumalla kouluihin, nuorten työpajalle, nuorisotiloihin ja muihin nuorten paikkoihin. Työpakettin aikana kootaan myös nuorista koostuva ydinryhmä. Ydinryhmään kootaan edustus eri-ikäisistä 13–29-vuotiaista nuorista. Lisäksi työpakettin aikana luodaan uudenlaista yhteistyöverkostoa alueen toimijoista ja yhteistyöhön pyritään osallistamaan mukaan erityisesti 3. sektorin toimijoita. Hankkeen aikana yhteistyötä tehdään mm. vapaa-ajan palvelujen, nuorisotyön, koulujen, yhdistysten ja järjestöjen sekä seurakunnan kanssa. Tarvekartoitus ja yhteistyöverkoston rakentaminen ja tiivistäminen luovat pohjaa nuorten osallisuusmallin rakentamiselle.

TP2: Osallisuustyöpajat

Työpakettin mukaisina toimenpiteinä järjestetään osallisuustyöpajoja, joissa keskitytään tukemaan nuorten yhteisöllisyyden syntymistä. Osallisuustyöpajat ovat eräänlaisia ryhmäytymisen paikkoja, joissa nuoret voivat perustaa omia ryhmiä ja ideoida erilaisia tapoja edistää osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vaikuttamismahdollisuuksia. Osallisuuskoordinaattori koordinoi työpajojen järjestämistä. Työpajoihin kutsutaan mukaan yhteistyöverkoston toimijoita (esim. vapaa-ajan palvelut, seurakunta, yhdistykset, järjestöt) ja nuoret voivat suunnitella myös uusia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia ja -tapoja yhdessä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyötä tehdään tiiviisti myös nuorisovaltuuston kanssa. Työpajojen sisällöt suunnitellaan siten, että ne tukevat myös nuorten yhteisöllisyyteen ja vaikuttamismahdollisuuksiin liittyvien tietojen ja taitojen karttumista. Nuoret oppivat mm. osallistuvasta budjetoinnista ja yhtenä teemana työpajoissa voi olla myös yrittäjyyskasvatus. Osallisuustyöpajat ovat niin ikään kiinteä osa osallisuusmallin rakentamista.

TP3: Osallistavan toiminnan pilotoinnit

Osallistavan toiminnan pilotoineina nuoret pääsevät testaamaan yhteistyötahojen kanssa suunnittelemaansa osallistavan toiminnan sisältöjä. Osallisuuskoordinaattori koordinoi pilotointien toteuttamista. Osallistava toiminta voi liittyä niin vaikuttamisen tapoihin kuin esimerkiksi uusien harrastus- tai vapaa-ajanviettomahdollisuuksien kokeilemiseen – sellaiseen mielekkääseen toimintaan, jota nuoret itse kaipaavat ja joiden toteuttaminen on todettu yhteistyössä mahdolliseksi. Varsinaista pilotointien harrastus- tai vapaa-ajan toimintaa ei rahoiteta hankkeelta, vaan

suunnitteluvaiheessa nuoret etsivät ratkaisuja yhteistyökumppanien kanssa toiminnan kustannusten kattamiseksi (esim. yrityssponsorointi). Osallistuessaan aina toiminnan suunnittelusta sen toteuttamiseen nuorten ymmärrys, tiedot ja taidot yhteisöllisestä toiminnasta sekä kokemus yhteisen hyvän tuottamisesta kasvavat. Nuoret saavat myös kokemusta kehittämistoiminnasta, toimenpiteiden suunnittelemisesta sekä kehittämistoimintaan liittyvistä reunaehdoista.

TP4: Nuorten osallisuusmallin rakentaminen

Työpaketin toimenpiteisiin kuuluu nuorten osallisuusmallin rakentaminen palvelumuotoilun keinoin. Käytännössä osallisuusmallia rakennetaan koko hankkeen ajan huomioimalla nuorten tarpeet ja eri toimijoiden välinen yhteistyö. Osallisuusmallissa huomioidaan hankkeen muut toimenpiteet ja mallia rakennetaan näiden kokemusten pohjalta. Mallin rakentamisessa huomioidaan myös dynaamisuus – ikäryhmään tulee jatkuvasti uusia nuoria. Toimintamallin tavoitteena on myös huomioida se, miten uusia nuoria saadaan joustavasti mukaan yhteisölliseen ja osallistavaan toimintaan. Osallisuusmallin rakentamisessa hyödynnetään myös muiden aihealueeseen liittyvien hankkeiden ja kehittämistoimenpiteiden tuloksia. Toimintamalli kootaan kirjallisen raportin muotoon. Hankkeen myötä rakennettu nuorten osallisuusmalli toimii eräänlaisena suosituksena siitä, miten nuorten osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vaikuttamismahdollisuuksia tulisi jatkossa turvata ja toteuttaa. Hankkeen aikana etsitään ratkaisuja sille, että toimintamallia voidaan hyödyntää jatkossa osana Siikalatvan kunnan nuorisotyötä ja -toimintaa.

Hankkeen toimenpiteiden arviointi ja vaikutukset

Hankkeen toimenpiteiden vaikutuksia koskevaa arviointia tehdään koko hankkeen ajan. Hankkeeseen osallistetaan mukaan nuoria ja keskeisiä sidosryhmiä ja toimenpiteiden toteuttamista suunnitellaan myös yhteistyössä. Tällä menettelyllä pyritään varmistamaan toimenpiteiden vaikuttavuutta ja tarpeenmukaisuutta. Toimenpiteiden toteuttamisen aikana nuorilta ja keskeisiltä sidosryhmiltä pyydetään palautetta hankkeen toiminnasta. Hankkeen toimenpiteiden ja vaikutusten arvioimiseksi hankkeelle perustetaan eri asiantuntijoista koostuva ohjausryhmä sekä eri-ikäisistä nuorista koostuva ydinryhmä, joka toimii osallisuuskoordinaattorin tukena.

Hankkeen viestintä

Viestintä on keskeinen osa hanketta. Hankkeesta viestitään paitsi kohderyhmälle ja keskeisille sidosryhmille, myös muille nuorten osallisuuden, yhteisöllisyyden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämisestä kiinnostuneille. Hankkeeseen laaditaan oma viestintäsuunnitelma, jossa huomioidaan sekä kohde- ja sidosryhmille suunnattu viestintä että laajemmalle kohderyhmälle suunnattu viestintä. Hankkeen toimenpiteistä ja tuloksista viestitään hankkeen toteuttajan viestintäkanavissa, mukaan lukien sosiaalinen media. Hankkeella pyritään herättämään myös median, kuten paikallislehdistön mielenkiinto. Hankkeen päätteeksi koottava kirjallinen raportti saatetaan julkisesti saataville Siikalatvan kunnan verkkosivuille.

Hankkeen kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannukset muodostuvat hankkeelle palkattavan osallisuuskoordinaattorin palkkakustannuksista ja palkkakustannuksiin liittyvistä sivukuluista sekä yleiskustannuksista (mm. koordinaattorin työstä aiheutuvat laite-, puhelin- ja matkakulut, ym.). Muina kustannuksina hankkeessa on arvioitu osallisuustyöpajojen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma on kuvattu seuraavissa taulukoissa:

Kustannusarvio

KUSTANNUSLAJI	
palkkakustannukset sivukuluineen	40 360
yleiskustannukset 24 %	9 686
muut kustannukset	2 000
YHTEENSÄ	52 046

Rahoitussuunnitelma

RAHOITUSLÄHDE	
erityisavustus 90 %	46 841
kunnan omarahointus 10 %	5 205
YHTEENSÄ	52 046

Lähteet

Aluehallintovirasto, AVI (2023a) *Etsivä nuorisotyö*. Viitattu 23.10.2023. Luettavissa: <https://avi.fi/tietoa-meista/tehtavamme/opetus-ja-kulttuuri/nuorisotoimi/etsivanuorisotyö>

Aluehallintovirasto, AVI (2023b) *Nuorten työpajatoiminta*. Viitattu 23.10.2023. Luettavissa: <https://avi.fi/tietoa-meista/tehtavamme/opetus-ja-kulttuuri/nuorisotoimi/nuorten-tyopajatoiminta>

Siikalatva (2021) *Siikalatvan hyvinvointikertomus 2017–2021 ja hyvinvointisuunnitelma 2022–2025*. Viitattu 26.10.2023. Luettavissa: <https://siikalatva.fi/wp-content/uploads/2023/04/Hyvinvointisuunnitelma.pdf>

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, THL (2023a) *Osallisuuden edistäjän opas*. Ohjaus 10/2023. Helsinki. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-088-0>

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, THL (2023b) *THL:n kartoitus: Osallisuuden edistäminen kuntien osallisuusohjelmissa*. Viitattu 3.11.2023. Luettavissa: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/thl-n-kartoitus-osallisuuden-edistaminen-kuntien-osallisuusohjelmissa>